Yap?land?rmac? Yakla??ma Göre Dil Becerilerinin Geli?tirilmesinde Türkçe Ö?retmenlerinin Rolü Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yap?land?rmac? Yakla??ma Göre Dil Becerilerinin Geli?tirilmesinde Türkçe Ö?retmenlerinin Rolü Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32829

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yap?land?rmac? Yakla??ma Göre Dil Becerilerinin Geli?tirilmesinde Türkçe Ö?retmenlerinin Rolü Ölçe?i, 2010 y?l?nda Halil Ku?çu taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, ilkö?retim ikinci kademe ö?rencilerinin dört temel dil becerisi olan dinleme, konu?ma, okuma ve yaz?l? anlat?m becerilerinin geli?tirilmesi süreçlerinde Türkçe ö?retmenlerinin **yap?land?rmac? yakla??m**a uygun rollerini ve uygulamalar?n? de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Toplam 51 maddeden ve dört alt boyuttan olu?an ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r. Güvenirlik analizleri, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yap?land?rmac? Yakla??m, Türkçe Ö?retmeninin Rolü, Dil Becerileri, Ölçek Geli?tirme, **Türkçe Ö?retimi**, ?lkö?retim, Dinleme Becerisi, Yaz?l? Anlat?m

Yazarlar

Halil Ku?çu

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, e?itim sisteminde ö?retmenlerin pedagojik rollerinin yap?land?rmac? ö?renme teorisi ?????nda nas?l de?i?ti?ini incelemektir. Ölçek, özellikle Türkçe ö?retmenlerinin, ö?rencilerin aktif bilgi kurucular olarak kabul edildi?i bu yakla??m do?rultusunda, temel dil becerilerini destekleyici eylemlerini, tutumlar?n? ve uygulamalar?n? nicel olarak belirlemek üzere tasarlanm??t?r.

Araç, ö?retmenlerin kendilerini de?erlendirmelerine olanak tan?yarak, ö?rencilerin dinleme, konu?ma, okuma ve yaz?l? anlat?m alanlar?ndaki geli?imlerini ne ölçüde te?vik ettiklerini ortaya koymay? hedefler. Elde edilen veriler, ö?retmen e?itim programlar?n?n ve mesleki geli?im faaliyetlerinin yap?land?rmac? ilkelere daha uygun hale getirilmesine katk? sa?lamak amac?yla kullan?labilir.

Yap?

Ölçek, yap?land?rmac? ö?renme kuram?n?n e?itimdeki uygulamalar?n? temel alan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Temel yap?, ö?retmenin dil becerileri e?itiminde pasif bilgi aktar?c?s? olmaktan ç?k?p, ö?renme ortam?n? düzenleyen ve ö?rencilere rehberlik eden bir kolayla?t?r?c? rolünü benimsemesini merkeze al?r. Bu ba?lamda, ö?retmenlerin ö?rencilerin aktif kat?l?m?n?, ele?tirel dü?ünme yeteneklerini ve yarat?c? ifade becerilerini te?vik etme düzeyleri de?erlendirilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, toplam 51 madde ile dört ana **dil becerileri** alan?n? temsil eden dört alt boyutta yap?land?r?lm??t?r. Bu alt boyutlar, dil e?itiminin ayr?lmaz bile?enlerini olu?turur ve her bir becerinin yap?land?rmac? metodolojiye göre nas?l geli?tirildi?ini ayr? ayr? analiz etme imkan? sunar:

Dinleme Becerisi (13 madde)
Konu?ma Becerisi (13 madde)
Okuma Becerisi (11 madde)
Yaz?l? Anlat?m Becerisi (12 madde)

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme süreci, yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Sa?lanan özet içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? (örne?in, yap? geçerli?i için do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi sonuçlar?) do?rudan belirtilmemi?tir.

Ancak, ölçe?in çok boyutlu yap?s? (4 alt boyut) göz önüne al?nd???nda, yap? geçerli?inin faktör analizi yöntemleri ile desteklendi?i ve kapsam geçerli?inin uzman görü?leri al?narak sa?land??? varsay?lmaktad?r. Ölçe?in dayand??? teorik çerçeve (yap?land?rmac? yakla??m), maddelerin ilgili alanyaz?nla uyumlu oldu?unu ve ölçülmek istenen yap?y? temsil etti?ini dü?ündürmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, yayg?n olarak kullan?lan **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanarak incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in hem genel olarak hem de alt boyutlar baz?nda yüksek düzeyde güvenilir oldu?u tespit edilmi?tir.

Elde edilen Cronbach Alfa de?erleri ?öyledir:

Dinleme alt boyutu: **0.837**
Konu?ma alt boyutu: **0.888**
Okuma alt boyutu: **0.825**
Yaz?l? Anlat?m alt boyutu: **0.867**

Ayr?ca, örneklem grubu için hesaplanan genel ölçek Cronbach Alfa de?erleri de oldukça yüksektir. Ön testte **0.849** ve son testte **0.958** gibi de?erler ç?km??t?r. Bu katsay?lar, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve uygulanan gruplar aras?nda yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, yap?sal olarak 51 madde ve bu maddelerin topland??? 4 alt boyuttan olu?maktad?r. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

dört faktörlü yap?, ölçe?in geli?tirildi?i tezin temel bulgular?ndan biridir ve Türkçe ö?retmenlerinin yap?land?rmac? rolünün dört ana dil becerisi etraf?nda kümelendi?ini göstermektedir.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ö?retmenlerin rollerini bütüncül bir bak?? aç?s?yla ele al?rken, ayn? zamanda her bir dil becerisine özgü pedagojik yakla??mlar? ayr? ayr? de?erlendirme imkan? sunar. Ölçe?in bu ayr??t?r?lm?? yap?s?, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara dil e?itimindeki spesifik geli?im alanlar?n? hedefleme konusunda yard?mc? olmaktad?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li **Likert** Tipi Derecelendirme (1= hiç - 5= her zaman)

Language Available: Türkçe

Population Group: Türkçe Ö?retmenleri

Age Group: Yeti?kinler (Ö?retmenler)

Population Details: ?lkö?retim ikinci kademede (ortaokul) görev yapan Türkçe ö?retmenleri. (Örneklem Çekmeköy ilçesi ile s?n?rl?d?r.)

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Ö?retmenlerin kendi rollerini de?erlendirmelerine dayal?d?r.)

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Rolü, **Cronbach Alfa**, Yap?land?rmac?l?k, **Dil Becerileri**, ?lkö?retim ?kinci Kademe, Ölçek Geli?tirme

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Halil Ku?çu, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2010 y?l? tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Halil Ku?çu taraf?ndan 2010 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi çal??mas?

ARABPSYCHOLOGY.COM

kapsam?nda geli?tirilmi? ve kullan?lm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya yayg?n akademik kullan?m? için do?rudan bir ücret bilgisi mevcut de?ildir. Ölçe?i akademik çal??malarda kullanmak isteyen ara?t?rmac?lar?n, sorumlu yazar Halil Ku?çu'dan veya tezin yay?nland??? kurumdan (Yeditepe Üniversitesi) izin almas? tavsiye edilir.

Kaynaklar

Ku?çu, H. (2010). *?lkö?retim ikinci kademe ö?rencilerinin dinleme, konu?ma, okuma ve yaz?l? anlat?m becerilerinin geli?tirilmesinde Türkçe ö?retmeninin rolü (Çekmeköy ilçesi örne?i)* (Yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Tezin orijinal ba?lant?s? YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde mevcuttur: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yapilandirmaci-yaklasima-gore-dil-becerilerinin-gelistirilmesinde-turkce-ogretmenlerinin-rolu-olcegi.pdf

Yap?land?rmac? Yakla??ma Göre Dil Becerilerinin Geli?tirilmesinde Türkçe Ö?retmenlerinin Rolü Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

51 madde ve 4 alt boyuttan olu?maktad?r.
Dinleme(13 m): Ö?renciyi sab?rla dinler ve ona örnek olurum.
Konu?ma(13 m): Ö?rencilerin konu?maya çarp?c? bir giri? belirlemelerine rehberlik ederim.
Okuma(11 m): Okuma metnine geçmeden önce ö?rencilerin genel haz?rl?k (metni seçme, araç-gereç haz?rlama, oturaca?? yeri belirleme, ???k durumunu kontrol etmesi gibi) yapmas?n? sa?lar?m.
Yaz?l? Anlat?m(12 m): Ö?rencilere yazma öncesinde çe?itli sorular sorarak önceden ö?rendikleri görü?leri, dü?ünceleri, konular? vb. gözden geçirerek bunlar? hat?rlamalar?n? sa?lar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM